

Já

Ahoj nebo dobrý den, jak chcete. Jmenuju se Michal, aspoň mám ten dojem. Kdysi dávno mi to řekli rodiče a mám to taky napsaný i v nějakých těch dokumentech, který potvrzují, že já jsem já. Je mi tak nějak kolem 30, ale někdy mám pocit, že bych měl oslavit milénium. Někdy – ale to hlavně dřív – jsem taky míval pocit, že jsem malej kluk, že je mi tak 12. Tenhle pocit mám ale čím dál míň. Vůbec pocity... těch mám pořád spousty, asi jako každěj. Jenže já se v nich neobvykle přehrabuju, dá se říct, že všechno moc řeším a nad vším moc přemýšlím. To o tom přemýšlení mi ostatně řekla jedna holka, když se se mnou rozcházela; jako že prý je to chyba. Ale k tomu se dostaneme, aspoň doufám. Doufám, že to všechno dokážu napsat a že to taky někdo dokáže přečíst.

Kdo čeká nějakýj velkej příběh, kdo si myslí, že se bude něco velkýho dít, ať si vybere jinou knížku. Říkám to rovnou, protože tahle – pokud se tomu vůbec dá říkat knížka – bude hlavně o tom obyčejným. A obyčejně se nic moc neděje, což je možná největší důvod nespokojenosti většiny lidí. Všechno je holt pořád stejný. A pokud je něco novýho, buď to zmizí, nebo se to změní ve stereotyp.

Ještě jsem tu já. Vypravěč. Vykladač. Rozkladač. Nakladač. Každý má dvě já – nejméně dvě. Já jsem Michalovo druhé (a někdy také první) já. Mluvim spisovně. Ostatně Michal přece vystudoval češtinu (kromě jiného), a tak je v něm stejně nějaké to „spisovné já“ ukryto. Často spolu nesouhlasíme. Mít dvě já ale neznamena mít schizofrenii. Já si totiž nemyslím, že jsem Napoleon Bonaparte nebo někdo jiný, nemám dojem, že mě někdo pronásleduje apod., já jsem jen druhá stránka Michalovy osobnosti. Není to rub a líc (ostatně může mít věc dva líce a žádný rub, když rubem se vždycky myslí to špatné?), spíš panna a orel jako na minci.

Jo, je možný, že nad vším moc přemýšlím, a stejně tak je možný, že je to fakt chyba, každopádně si tím nikdo nic neulehčí. Spíš tím vznikají problémy. Jenže přece nejde vypnout hlavu, říct si „Nemysli!“ – a nemyslet. Nemůžu nikde najít ten pomyslnýj čudlík, ten vypínač. Někdy závidím všem těm postavičkám, co přemýšlejí jen nad tím, co si dají k jídlu, jestli mají TV program atd. Prostě „chléb a hry“, jak se kdysi říkalo. Ale jídlo a zábava mi fakt nějak nestačí. Žrát a chlastat, čumět, spát, kecat nesmysly ... to prostě není pro mě. Jasně, že to dělám taky. Ale ne jenom to, nebo se aspoň občas snažím nedělat jen tohle. A už zase moc přemýšlím...

Když jsem byl mladší, myslel jsem si, že přemýšlení vede k poznání. K poznání lidí, světa, všeho kolem. Teď ale vím, že to nevede nikam, protože kdo moc přemýšlí, hodně ztrácí a málo získává, kdo moc přemýšlí, na nic nepřijde. Jak říká jeden můj dávnej známej – „Přemejšlení vede

leda do prdele...“ . Jaká velká pravda! V oněch místech se – pochopitelně obrazně řečeno – vyskytují dost často, zvláště potom, co nad něčím hrozně usilovně dumám. Jasně, že na nic nepříjdu.

Možná se vám zdá, že taky moc kecám. Jo, to mi odjakživa šlo. Ale má to jeden háček: já toho totiž nakecám a napíšu tolik, že se pak opakuju, když si nemůžu vzpomenout, jestli jsem to či ono už říkal nebo ne. Takže se předem omlouvám. Ale jen trochu. Kdo z vás se nikdy neopakuje?!

Proč je tolik knížek? Proč jsou některý dobrý a na jiný je škoda papíru? Proč si kdejaký cvok může sednout ke stroji nebo k počítači a říct si: „Napíšu knížku!“, pak sedět a bušit do klávesnice, vymyšlet hluboký pravdy a mělký lži (nebo naopak), mít čtenáře za blbce a ignoranty a ještě na tom vydělat majlant, jak jinak by mohly vznikat všechny ty nesmysly typu „*Život začíná ve 40*“, memoáry slavných (ale hlavně těch, který se slavněma chtějí stát), knižní podoby TV seriálů...

Takže abychom si to shrnuli. Jsem Michal. Nevypadám nic moc, žádný model. Mám nějakou tu školu, mám práci, měl jsem kamarády a vůbec lidi kolem... Nějací kamarádi mi snad zbyli, ale nemám moc odvahy se jich přímo ptát, abych neuslyšel něco, co slyšet vůbec nechci. Na něco jsem už starý a na něco ještě moc mladý. Meziprostor. Mezičas. Tohle všechno píšu proto, že se mi všichni nějak ztratili (nebo možná jsem se ztratil já jim i sám sobě), mám moc volna a myšlenek hromady. Pak mám taky potřebu na něco přijít; mám dojem, že si tím psaním něco utřídím, zařadím, uklidím nebo zahodím. Jako když se uklízí bordel v psacím stole – to člověk taky často najde něco, co už dávno domněle ztratil, co už si ani nepamatuje, co už vlastně nemá. A najednou...

Tak proto píšu. A taky proto, že některý věci se líp píšou, než říkají. Píšu taky proto, že to všechno zrovna nemám komu říct. Nebo se to říkat bojím. Čas od času mě napadlo, že bych mohl být postava z nějaký knížky. V mnoha jsem se poznával, jako by všichni ti autoři psali o mně. Nebo takovejch exotů jako já jsou zástupy. Třeba tohle: „*Každý vztah jsem zkazil tím, že jsem si ho představil v celé škále jeho vývoje, od začátku do konce, a potom jsem byl překvapený, že se to odehrálo přesně tak, jak jsem si to představoval.*“ Tak to by souhlasilo. To jsem já, těší mě.

Dřív jsem si říkal, že kdybych napsal jen půlku z toho, co si pamatuju, že se mnou polovina lidí nebude mluvit a ta druhá polovina lidí mě přijde zmlátit. Ale teď se už tohle nebojím – polovina lidí se mnou stejně nemluví a ta druhá půlka tak zlenivěla, že mi někdo maximálně vynadá, nehledě na to, že přece vůbec není jistý, jestli se tohle dostane zrovna k nim.

Mám trochu obavu z toho, že když toho hodně napíšu, nebudu mít pak o čem mluvit. Že se budu pořád jenom opakovat. Asi nesmím psát úplně všechno.